

२१०/५ ५१

13

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५१ (५१२)

ग्रंथ नाम भागवत

विषय कथा पुराणे

श्रीगणेशायनमः श्रीसच्चिदानंदायनमः श्रीसरस्वत्यैनमः श्रीगुरुभ्योनमः ॐ नमो श्रीजनार्दना नार्ही भव अभव भावना
नदेखोनिमीतुं पणा नमन श्रीचरणासदुसूराया १ श्लोक भक्त्या भागवतं भावं अभ्रावं काव्यपाठतः पठनात्पदव्यु-
त्पत्तिर्ज्ञानप्राप्तिरुक्तभक्तितः १ टीका नमूं श्री एकदंता एकपणें तूं चि आतां एकी विंदा विसी अनेकता परी एकात्मता
नमोडे २ तुज माजी वासु चराचरा ह्यणोनि ह्यणि जेलंबोदरा यालागीं सकळाचा सोदरा सात्यकारा तूं होसी ३ तुज दे-
खे जो नरु त्यासि सरखदुःखाचा संसारु यालागीं विम्वह रु नामादरु तुज साजे ४ हर्ष ते वदन गणराजा च्यारी पुरुषार्थ
च्यारी भुजा प्रकाशिया प्रकाशिवोजा तो झळकत तुझा निजदंतु ५ पूर्व उत्तर मीमांसा दोन्ही लागलिया श्रवणस्थानीं
निःशब्दादि वाचावदनीं कर जोडूनि उभिया ६ एके चिकारुं सकळ सुष्टी आपुले पणे देखत उठी ते तुझी देखणी दृष्टी
सरख संतुष्टी विनायका ७ सरखोचें पेललें दोंद नामी आवर्त आनंद बोधाचा मिरवे नागबंध दिसे सन्नद्ध साजिरा
८ प्रकृति पुरुष चरण दोन्हीं तळीं घालसी एकपणीं त्याच सहजासी पूर्ण मणी मिरविसी ९ तुझी अणु मात्र झालि
या भेटी शोधितां विघ्न न पडे दृष्टी तोंडि सी संसार फासादी तो तुझे सुष्टी निज परश १० भावें भक्तु जो आवडे त्यांचें उगवि-
सी भवसांकडें वोढूनि काढि सी आपणाकडे निज निवाडे अंकुरी ११ साचे निरपेक्ष जो निःशेष त्याचें तूचि वाढ विसी सर-
ख देवुनी हर्षाचे मोदेक मिरविसी देख निज हस्तें १२ सूक्ष्माहुनी सूक्ष्म साच त्या माजी तुझें अधिष्ठान यालागीं मूषक
वाहन नामाभिधान तुज साजे १३ पाहतां नरु नाकुंजरु अव्यक्त व्यक्ती परु ऐसा जो निर्विकारु नमनादरु ग्रंथार्थी १४
ऐसी या जी गणनाथा मी पणें कैचान मिता अकर्ता चि जाला कर्ता ग्रंथ कथा विस्तारा १५ आतां नमूं सरस्वती जे सारासार
विवेक कर्ती चेतनारूपें इंद्रियवृत्ती जे जाळिती सर्वदां १६ जे वाचेची वाचक जे बुद्धीची द्योतक जे स्फूर्तीची दायक स्वयें देख

२
ए. ना.
१

स्वप्न १७ तेशिवा अंगीशक्ती उठी जैसी डोळ्यामाजी दृष्टी कीं संरस खेंदावी पुष्टी फळपणें पोटी फळाचा १८ साखरे आं
गी स्वादु कीं समनामाजी मकरंदु तैसा शिवशक्तिसंबंधु अनादिसिद्धु अनर्क्य १९ ते अनिर्वाच्य निजगोडी चहुवाचामाजी
वाडी ह्यणोनि बागेश्वरी रोकडी ग्रंथार्थी चोखडी चविदावी २० सारासार निवडिती जनीं त्या हंसावरी हंसवाहिनी बैससी
सहजासनीं अगम्यपणी अगोचर २१ ते परमहंसी आरूढ तिसी विवेकहंस जाणती दृढ जबळी असतां नेणती मूढ अ
भाग्य दृढमतिमंद २२ तिचें निर्धारितां रूप अरूपाचें चित्तरूप तें आपुले पणें अमुप यथानुरूप बोलवी २३ हावों-
लू भला जाला ह्यणोनि बोलिले चित्तविला तैसा स्तुती भाव उपजला बोली बोलिला गौरवी २४ तो वाग्विला सपरमेश्व
री सर्वांगदेखणी सुंदरी राहोनी सबाह्य अभ्यंतरीं ग्रंथार्थी कुसरी वदसी स्वयें २५ ते सदां संतुष्ट सहज ह्यणोनि निरूप-
णाचे चढले भोज परी वक्ते पणाचा पुंज मीपणें मजये उंची २६ वाग्देव ते चोस्तुती वाचाची जाली वदती तेथें हें ताचिये
संपत्ती उपजनि स्थिती उपजेना २७ तिणें बोलणें मोडलें समूळ मौजा तें तोडिलें त्यावरी निरूपण घडलें न बोलणें बो
ले बोलवी २८ तिसी सेवकपणें दुसरा राहो निरिधेन न स्वाग तें वमीपणें सीपरा निजनिर्घारा पारुषे २९ जेथें मीपणा
चा आभावो तेथें तूं पणाकें चाठावो यावरी करी निर्वाही अगम्यभावो निरूपणी ३० जैसा सागरावरी सागरीं चालती
लहरीयाच्याहारी तैसा शब्दस्वरूपाकारी स्वस्वरूपावरी शोभती ३१ जैसा साखरेच्या कणिका गोडिये भिन्न न होती-
देखा तैसा निरूपण येरसाळ करवा तेचि देखार सृष्टी ३२ तेथें मीपणें सीसरस्वती बैसविले एकताटीं रसवृत्ती तें
अभिन्न शेष देउनी तृप्ती ते उद्धारयेती कथेचे ३३ आतां वंदूं ते सज्जन जेकां आनंद चिह्न वर्षताती स्वानंद जीवन सं-
तस जननिववावया ३४ तेचें तन्याचे अलंकार कीं ब्रह्मविद्येचे शृंगार कीं ईश्वराचे मनोहर निजमंदिरनिवास ३५ ते अ

भा. अ.
१

धिष्ठा अधिवास कीं सरवासी सरबोल्हास विश्रान्तीसि विश्वास निजरहिवास करावया ३६ कीं ते भूतदयार्णव कीं-
 माहेरा आलीकणव नातें निर्गुणाचें अवयव निजगौरवस्वानंद ३७ नाते डोळ्यातील दृष्टी किंतिची हो देखणी पुष्टी-
 कीं संतुष्टी सीतुष्टी चरणांगुष्ठीं ज्याचे ३८ ते पाहती ज्याकडे त्याचें उगवे भवसांकडें परब्रह्म डोळ्यापुढें निज निवाडे उ-
 ल्हासे ३९ तें साधन चतुष्टय साच्यास न पाहती शास्त्रचातुर्य विलास एक धरिला पुरे विश्वास स्वयें प्रकाशने करिती ४०
 जे जगामाजी सदां असती जीवमात्रातें दिसती परिविकल्पे चिठ्ठ किजती नाहीं ह्मणती नास्तिक्यें ४१ मातिये चाद्रोण केला
 तो कौळिका भावो फळला ह्मणोनि विश्वासाविण नाडला जगुदक विला विकल्पें ४२ एका एकीं विश्वासता तरी वाणी नाहीं
 निज संता त्याचे चरणीं भावार्थता देवितां माया विश्वासे ४३ ते नमस्कारितां अवश्यक करूनि ठाकती एक परी एक प-
 णें सेवक त्याचा चिदेख स्वयें व्हावा ४४ त्या विये सेवेची माहीत ब्रह्मसत्त्वाची उपमा थोडी जे भजती अनन्य आवडी ते जा-
 णती गादी निजचवी ४५ ते प्रकृतीसी पर प्रकृति रूपे अविकार आकार विकार व्यवहार त्याचें निसाचार बाधि ४६ ते
 भोगावरी न ठेवती त्यागावरी न उठती आपली येस त्यासी स्वयें वर्तती सर्वदां ४७ ते ज्ञाने पण न मिरविती पिसे प-
 ण न दाखविती स्वरूप फुंजवी स्मृती गिळोनि वर्तती निजागे ४८ प्रेमा आंगींचा जिरला विस्मयो येवो चि विसरला प्र-
 पंच परमार्थ एक जाला हा ठेला विभाग ४९ स्मरण विस्मरणें सिंगेलें देह देहीं चहार पलें आंतुबाहेर पण गेलें गेलें ठेलें
 स्मरेना ५० स्वप्न जागृती जागतां गेली कृषु सी साक्षिलें बुडाली उन्मनी ही वेडावली तुर्या ठेली तदस्थ ५१ ज्ञान अज्ञाना
 तें घेऊनि गेलें तंव ज्ञाने पण ही बुडालें विज्ञान ही आंगी घडलें परी न वेंजचालें हे नमनी ५२ या परी जे निज सज्जन ति
 हीं व्हावें सावधान द्यावें मज अवधान हें विज्ञान पण बाळकलें ५३ दृश्य दृष्टे न सींगेलें दर्शन एकले पणें निमालें तें नि

५
ए.ना.

२

मणोंहिविरालें विरवितेनेलेंविरवितेनि ५४ तंवसंतसज्जनएकवेळा थोरकरूनियांसोहळा आज्ञापिलोंवेळोंवेळां ग्रंथकरवि
लाप्राकृत ५५ एकांतीआलीलोकांतीं थोरसाक्षेपुकेलासंतीं तरीसांगाजीमजप्रती कोणेंग्रंथींप्रवर्तू ५६ पुराणींश्रेष्ठभा
गवत त्याहीमाजीउद्धवगीत तुवांप्रवर्तविंतेथ वक्ताभगवंततुजसाह्य ५७ आह्मांसिपाहिजेज्ञानकथा वरीतुजसारिखा
रसालवक्ता तरीस्तुतीसांडुनीआतां निरोपणतलताचालवी ५८ तुजसंतस्तवनींउत्सावो हातवकळलाभावो तरीकथे
चालवलाहो निजनिर्वाहोउपपादी ५९ यासंताचेनिरूपणनये एकाआनंदलामनें तेणेंवाक्पसायदानें स्वानंदघनेंउ
ल्हासे ६० जेंसामेघाचेनिगर्जनं मयूरउपरमोनिपाहेगगनें नानावनिजीवनें चातकुमनेउल्हासे ६१ कांदेरवोनिनि
शाकर डोळोंलागलेचकोर तेंसेंसंतवदनींचेंउत्तर आलेंथोरस्वरवाक्वि ६२ थोरस्वरवाक्केलास्वामी तुमचेपुरनेक
रालतुह्यीं तरीवायांचिमीपणेंमी मनोधर्मीवळघलों ६३ परीसमर्थांचीआज्ञा दासांनकरवेअवज्ञा तरीसांगीतलीसं
ज्ञा तेंकरीनआज्ञासंतांची ६४ परीतुह्यींएककरवें अरुंदअवधानमजघावें तेणेदिठिव्याचेनिअघवें पावेस्वभावेनिज
सिद्धि ६५ आतांतुझियामनामाजीमन शब्दींठेविलें जसेअनुसंधान यालागींनिजनिरूपण चालवींजाणसवेगें ६६
आतांवदुंकुलदेवता जेएकविराएकनाथा तेएकावांचूनिस्वर्था हेंताचिकथाकरूनदेी ६७ एकरूपदाविलेंमनीं तंवए
कचिदिसेंजनीवनीं एकचिकानींवदनीं एकपणींएकविरा ६८ तेशिवशक्तिरूपेंदोन्हीं लेउनीमिरवेंएकपणीं एकपणेंजा
लीगुर्विणी प्रसवेएकपणेंएकांगविरु ६९ तेएकरूपेंएकविरा प्रसवलिबोधपरशुधरा जयाचाकांदरा महांविराअ
भिमानीयां ७० तेणेंउमजोनिनिवटिलीमाया आज्ञापालूनिसुरवदेपितया ह्यणोनितो जालाविजया लवलाह्यादिगं
डळीं ७१ जीवासनासहस्रबाहो छेदिलासहस्रार्जनअहंभावो स्वराज्यकरूनियांपाहो अर्पीस्वयमेवोस्वजातीसी ७२

भा.अ.

१

२

तेणें मारुं नियां माता जी वविली तेचि कुल देवता स्वयें जाली परी स्वनामें रल्या ती केली एकात्म बोली एकनाथा ७३ ते जें पा
सनी निवटिली तें पासनी प्रकृती पालटली राग त्यागें शांति झाली निज माउली जगदंबा ७४ तथा वोसंगा घेउन थोर दिध-
लें अश्वासन विषम संकटां समाधान स्वनाम स्मरण केलिया ७५ ते जय जय जगदंबा उदो ह्यणो निग्रं थारं भा मति माजी
स्वयं भा योग गर्भा प्रगटली ७६ आतां वंदूं जनार्दन जे भव गजपंचानन जनीं विजनीं समाधान सदां संपूर्ण सर्वत्र ७७ जा
चे निरुपा अपांगें देहीं देखती देहांगें संसार टवाळवों केलें वाळों भव स्वप्न ७८ ज्याचे निरुपा कटाक्षें अलक्षलक्षे विण
लक्षें साक्ष विसरली साक्षें निज पक्षें गुरुलें ७९ तेणें जिवें विण जिविलें मृत्कनें मरण चिमारिलें दृष्टि घेउनी दाखविलें -
देखणें केलें सर्वांग ८० देह देहीं विदेह केलें सेरवीं विदेह पण ही नेलें नेले पण ही हार पलें परिउरलें उर्वरित ८१ अभाव भावें सि
गेली संदेह निःसंदेहे सिनि माला विस्मयो विस्मयें बुझला वेड्या लाखां नंदु ८२ तेथें आवडी होय भक्त तंव देवोचि पणा-
आंत मग भज्य भजनाचा अंत दावी अग्रंत स्वलीळा ८३ नमन नमन पणें सींगेलें नमितें नेंणो काय जालें नम्यचि आंगों
घडलें घडलें मोडलें मोडुनी ८४ दृश्य द्रष्टा जाण दोही एक निमण दर्शन ही जालें क्षीण देखते पण गिळुनि ८५ आतां दे-
वोचि अथवा तेथें भक्त नये भक्त भावा तंव देवोही मुकला देवा देव स्वभावा विसरोनी ८६ देव देव पणें दाटला भक्त भक्त प-
णें आटला दोही चाही अंत जाला अभेदा आला अनंत ८७ अत्याग त्यागें सीं विसरला अभोग भोगें सीं उडाला अयोग-
योगें सीं बुडाला योग्य ते चागेला अहं भावो ८८ ऐसी यावरी अर्धीक सोस सायोज्या माजी होत सेदास तेथें सरवाचा सो-
रस अती विश्वास अगोचरू ८९ शिवें शिव चिय जिजे हें ऐसें अवस्थे सीं साजे येहवीं बोलुचि बोलिजे परी न पविजे नि-
ज भजन ९० ये अभिन्न सख सेवे आंत नारद आनंदें गात नाचत शकसन कादिक समस्त जालें निज भक्त येणें सरवें ९१

७
ए. ना.
३

सागरींभरेभरितें तेंभरितेंभरितरीयातें तेंसेंदेवेंचिदेवपणयेथें केलेमातेंनिजभक्त ९२ सागरसरितांजीवनएक परिमि
ळणीभजनदिसेअधिक तेंसेंएकपणेंदेख भजनसरखउल्हासे ९३ वामसव्यदोन्हीभाग परीदोनावींएकआंग तेंसादेव-
भक्तविभाग देवपणींसांगअभासे ९४ तेंवींआपुलेपणाचेंनिमाणें भक्तुकेलाजनार्दनं परीकायावाचामनें वर्तविजेते
णेंसर्वार्थी ९५ तोमुरवाचेनिजमुख दृष्टांतेंप्रगटेसचमुख तोचिविवेककरूननिदेख करविलेलेखग्रंथार्थी ९६ परीनव
लत्याचेंलाघव अभंगींघातलेमाझेनांव सेखींलावाचानिजभाव उरावयाठावनुरेची ९७ यावचनार्थीसंतोषला
ह्मणेभलारेभला निजभाविकानूंसंचला प्रकटकेलागुत्थार्थी ९८ हेस्तुतीकींनिरोपण ग्रंथपिठकींब्रह्मज्ञान सा
हित्यकींसमाधान सज्ञानहीजाणकळेना ९९ तुझाबोवचि एकएक सोलिवविवेकाचाविवेक तोसंतोषासिसंतोष
क अत्यंतिकउपजवी १०० तुझेनिमुखेंजेंजेंनिघे तेंसंतोषासाचचिलागे मुमुक्षु सारंगाचीपाळिगे रुंजीनिजांगें
करतील १०१ ग्रंथारंभूपडिलाचोख मुक्तमुमुक्षुइतलोच श्रवणमात्रेंचिदेख निजात्मसरवपावती २ येणेंवच
नामृतेंतुषारे ग्रंथविभूमिकाविवेकांकुरे अंकुरलीचकसर तलसभारसफळित ३ किंनिर्जिवाजीवआला नातरी-
सिद्धासिसिद्धिलाभूजाला कींनिजवैभवंआपुला प्रियोमिनलापतिव्रते ४ तेंसेनिहर्षानंदें जीजीह्मणितलेस्वा
नंदें तुमच्यानिपादप्रसादें करीनविनोदेंग्रंथार्थी १०५ श्रीरामप्रतापदृष्टी शीळातरतीसागरापोटीं कींवसिष्ठवच-
नासाठीं तपेंकांठीरवीमंडळीं ६ कींयाज्ञवल्कीच्यामंत्राक्षता शुष्ककाष्ठींपलुवता कींधर्मेश्वानुसरता केलासर्वथा
स्वर्गलोकीं ७ तेंसामाझेनिनावें ग्रंथहोतीसहावें आज्ञाप्रतापगौरवें गुरुवैभवंसार्थक ८ घटितएकाएकादशें ९
शिनक्षत्रएकचिअसे त्याएकामाजीजेंपूर्णदिसे तेंदशादशांशेचदेअधिक १०९ तेथेंदेखणेंचिकरूननिदेखणें अ

भा. अ.
१

३

(७)
वधेचिनिर्धारूनिमनें त्यावरीएकाजनार्दननें टिकाकरणेंसार्थक ११० पाहोनिदशमीचाप्रान्त एकादशीच्याउदया आंत ए
कादशावरीजगन्नाथ ग्रंथार्थआरंभीं ११ ह्यणोनिएकादशाचीटीका एकादशीसकरीएका एकपणाचियासरखा फळे
लदेखाएकलें १२ आतांवंदुंमहाकवी व्यासवाल्मिकभार्गवी जयातेउशनाकवी पुराणगौरवींबोलिजे १३ तेहीआपु
लियेव्युत्पत्ती वादवावीमाझीमती हेचिकरीतसेविनंती ग्रंथसमाप्तीन्यावया १४ वंदुंआचार्यशंकर जोग्रंथार्थींवि
वेकचतुर सास्त्रनिकर्मठतेचाविचार प्रबोधदिनकरप्रकाशिला ११५ इतरहीटीकाकार काव्यकर्तेविवेकचतुर त्यां
न्याचरणींनमस्कार ग्रंथींसादरतिहींह्यावें १६ वंदुंप्राकृतकवीश्वर निरुत्तिप्रमुखज्ञानेश्वर नामदेवचांगदेववदेश्व
र ज्यांचेभाग्यथोरगुरुकृपा १७ जयाचेग्रंथपाहतां ज्ञानहोयप्राकृतां तयांच्याचरणींमाथा निजात्मतानिजभावं
१८ संस्कृतग्रंथकर्तेतेमहाकवी माप्राकृतिकायउणिवी तरीजुनीह्याणावीं सुमनेंकेवीं सुवर्णाचीं १९ कपिलेचेंह्या
णावेंक्षीर माइतरांचेकायनीर वर्णस्वादेमधुर तिसेसाचारसारिखे १२० जेपाविजेसंस्कृतअर्थे तेविलाभेप्राकृते
तरीनमनाव्यायेथें विषमचित्तेतेकाय २१ निरुजनींनसलारावो तोचिसेवकापावनठावो तेथेंसेवेसीनवचतापाहो
दंडीरावोनिजभृत्या २२ देशभाषावैभवे प्रपंचपरमार्थगलदलींनावें परीरामकृष्णादिनामानह्ने भाषावैभवेंपालहु
२३ संस्कृतवाणीदेवेकली तरीप्राकृतकायचोरपासनीजाली आसतुयाअभिमानभली ह्याबोलीकायकाज २४
आतांसंस्कृतअथवाप्राकृता भाषाजालीहेहरिकथा तेपावनचीतलता सत्यसर्वथामानली १२५ वंदुंभानुदासआतां
जोकांपितामहाचापिता ज्याचेनिवंशभगवंता जालासर्वथाप्रियकरु २६ जेणेंबाळपणींआकळिलाभानु स्वयेंजाला
निद्भानु जिंतोनिमानाभिमानु भगवत्पावनुस्वयेंजाला २७ जयाचियापदबंधाप्रति पाहोंआलीविबुलमूर्ती का

(४)

ए. ना.
४

नीचींकुंडलेंजगजोनी करितांरात्रीदेखिला २८ तयाभानुदासाचाचक्रपाणी तयाचासुतसुलक्षणी तयासूर्यनामवे
 उनी निजीनिजहोऊनिभानुदासवेला २९ तयासूर्यप्रभाप्रतापकिरणी माताप्रसवलीरुक्मिणी ह्यणोनिरुक्माईजननी
 आह्यालागुनीसाचची १३० हेग्रंथारंभकळा वंदिलीपूर्वजमाळा धन्यनिजभाग्याचीलोळा आलोंवैष्णवकुळाजन्मोनीं-
 ३१ तेवैष्णवकुळींकुळनायक नारदप्रल्हादसनकादिक उद्धवअक्रूरश्रीशुक वसिष्ठादिकनिजभक्त ३२ तेवैष्णवसक
 ल ग्रंथार्थीअवधानशिल ह्यणोनैवैष्णवकुळमाळ वंदिलीसकळग्रंथार्थी ३३ उपजलोंज्याचियागोत्रा नमनतया-
 विश्वामित्रा जोकांप्रतिसृष्टीचाधात्रा गायत्रीसंतामहत्त्व ३४ जेउपनिषदविवेकी तोवंदिलायाज्ञवल्की जोकर्तयाते
 पोषी कृपापीयूषवर्षोनी ३५ नमनभूतमात्राआसेखा तणेंविश्वंभरुजालासरवा ह्यणोनिग्रंथारंभूदेखा आलानेद-
 कासमतासी १३६ आतांनमूंदत्तात्रया जोकांआचार्यांचा आचार्या तेणेंप्रवर्तविलेंग्रंथकार्या अर्थव्हावयानिजबोधु-
 ३७ तोशब्दानेंदावितु अर्थअर्थीप्रकाशितु भगवत्पणाचीमातु स्वयेंवदवितुंयथार्थी ३८ तोह्यणेश्रीभागवतने
 भगवंताचेंदृढन त्यासींचहोयप्राप्त ज्याचेंचित्तभगवंती ३९ तेहेंज्ञानकल्यादि श्लोकपदबंधी उपदेशिलासद्बुद्धी-
 निजात्मबोधीविधाता १४० नवलतयाचासद्भावो शब्दमात्रजालाअनुभवो बापसद्गुरुकृपापाहो केलानिःसंदेहो
 परमेश्वी ४१ तोचतुःश्लोकींचाबोधु गुरुमार्गीआलाशुद्ध तेणेंउपदेशिलानारद प्रतिप्रबुद्धभावाथी ४२ तेणेंनार
 दनिवाला अवघाअर्थमयजाला पूर्णपरमानंदेधाला नाचोंलागलानिजबोधे ४३ तोब्रह्मविणावाहतु ब्रह्मप
 देंगीतगातु तेणेंब्रह्मानंदेंनाचतु विचरेडुल्लुतुभूमंडलीं ४४ तोआलासरस्वतीतीरा तेथेंदेखिलेल्यासक्रवैश्वरा
 जोसंशयाचापुरा अतिदुर्धरामाजीपडला १४५ वेदार्थसकळपुराण व्यासेंकेलेनिर्माण परीतो नपवेचिआपण नि

भा. अ.
१

४

(9)

जसमाधानस्वहिताचें ४६ तोसंशयसमुद्राआंतु पडोनिहोताबुडतु तेथेंपावलाब्रह्मसुतु नाभीह्मणतुरुपाळु ४७
तेणेंएकांतीनेउनीदेख व्यासासिकेलेएकमुख मगदाविलेचारीश्लोक भवमोचकनिर्दुष्ट ४८ तेंसूर्यातेंनदारवउनी गग
नातेंहीचोरुनी कानातेंपरतेंसारुनी टेलाउपदेशनीनिजबोधु ४९ तेंनारदाचेंवचन करितसंशयाचेंदहन तंवव्यासा
सिसमाधान स्वसुरवेंपूर्णहोसरलें १५० मगश्रीव्यासेंआपण भागवतदशलक्षण शतकासिउपदेशिलेंजाण निजबो
धेंपूर्णसार्थक ५१ तेणेंशकहीसरवावला परमानंदेंनिवाला मगसमाधिस्थराहिला निश्चलटेलानिजशांति ५२ ते
थेंस्वभावेंचिजाणा समाधीआलीसमाधाना मगपरिक्षितीचियाब्रह्मज्ञाना अवचटेंजाणातोआला ५३ पहावया
परिक्षितीचाअधिकारु तवकळीसीकेलातेणेंमार नरीधर्माह्मनिकायथोरु असेअधिकारुपेंयाचा ५४ कृष्णअ
सतांधर्मजाला पाठीकळीभेणेंतोपळाला परीहावलीनिमह्मनिलेला धर्माह्मनिभलाधैर्यअधिक ५५ अर्जुनवीर्यपरंपरा
निर्व्यंग सप्रद्रामातामहीचेंगर्भलिंग तोअधिकारीरत्नउपलिंग ज्यासीरक्षिताश्रीरंगगर्भोआला ५६ गर्भोअस
तांज्याभेणें स्पशौनशकेशस्त्रद्रोण त्याचेअधिकारपण सांगावयाकोणसमर्थ ५७ तोअभिमन्युचापरिक्षिती
उपजलापावनकरितक्षिती ज्याचेनिभागवताचीरव्याती चालितीत्रिजगती परमार्थपळे ५८ आंगीवैराग्यविवेक
ब्रह्मप्राप्तीलागींत्यक्तोदक त्यासीदेखोनीशक अत्यंतिकसरवावला ५९ बापकोपब्राह्मणाचा शापेंअधिकारब्र-
ह्मज्ञानाचा त्याच्याचरणीकायावाचा निजभावाचानमस्कारु १६० ब्रह्माह्मनिब्राह्मणथोरु हेमीचिकायथोरक-
रूं परीअद्यापित्दयींश्रीधरु चरणाळंकारमिरवितु ६१ ह्मणूनिब्रह्माचादेवोब्राह्मण हासत्यसत्यमाझापण या
लागींवेदरूपीनारायण उदरायेउनवाढला ६२ ह्मणोनिब्राह्मणभूदेव हेब्रह्मोचिनिजावेव येथेंनभजतीतेमंददैव

(10)

ए. ना.
५

अतिनिर्देव अभाग्य ६३ ब्राह्मणप्रतापाचानवलावो तिहीं आज्ञाधारकु केलादेवो प्रतिमेलानीं पाहाहो प्रगटे आयु
भावमंत्रमात्रें ६४ तंव संतहणती काय पाहावें जेंस्तवनीं रचसी भावें तेथें प्रमेयकादिसी नित्य नवें साहित्य घालावें
साचार ६५ गणेश आणि सरस्वती बैसविली एकपंक्ती तैसी च संतस्तवनीं स्तुती ऐक्यवृत्ती वदलासी ६६ पाठीं कुळ
आणि कुळदेवता स्तवनीं वदलासी जेकथा ते ऐकतां निज निज चिंता विसरे सर्वथा श्रवणेची ६७ जो चि भाव संत चरणीं
तो चि भाव ब्राह्मणीं सरसी केले गरुस्तवनी धन्यवाणी तुझी पै ६८ तरी तुझे निमुखें जनार्दन स्वयें वदतां हें आपण हें
बोलतां चिरवुण कळली संपूर्ण आह्लासी ६९ चढतें प्रमयाचे प्रगटें तें चावेक आवरुनि चितें पुढील कथा निरूपणानें क
री निश्चितें आरोहण १७० विसरलों होतों हा भावो परी भला दिला आठवो चालागीं सद्भावो संत चरणीं पाहो ठेविला ७१
उपोदेखाल जेथें तेथें कराल पुरतें सज्जना माजीं सरतें करी वेसातें ग्रंथार्थ सिद्धि ७२ ते ह्यणती भलारे भलाने दका बर-
वी आया आणि लो ग्रंथ पीठिका आतां संस्कृत वरी टीका काव गोषका वदेव हिला ७३ याचि बोलावरी माझा भावो ठेंडनी-
पावलों पाया चाठावो तरी आज्ञे सारिखा प्रस्तावो करी न पाहावो ७४ तरी नैमिषारण्या आंत शौनकादिकां प्रतीमा
त सूत असे सांगत गत कथा अन्वये ७५ मागा दाहावे स्कंद जाण कथा जाली नवलक्षण आतां दाहावें लक्षण सांगे-
श्रीकृष्ण एकादशीं ७६ जो चि दाकाशींचा पूर्ण चंद्र जो योगज्ञानाचान रेंद्र तो बोलता जाला शक्यो गींद्र परिसतान रेंद्र प
रिक्षिती ७७ तंव परिक्षिती ह्यणे स्वामी याचि चालागीं त्यक्तोदकमी तेचि कृपा केली तुझीं तरी धन्य आसीं निज भाग्यें ७८
अगा हे साचार मोक्ष कथा ज्यांसी मोक्षाची आस्था तिहीं पाय देऊनी मनाचे माथा रिघावें सर्वथा श्रवणादरीं ७९ भीत-
रीने उनीकान कानी चि द्यावें निज मन अवधान करुनि सावधान कथानुसंधान धरावें १८० बहू अवतारी अवतरला दे

भा. अ.
१

५

हारपुतनायदुभिर्निरस्यगुप्तैः स्वबाहुभिरचितयदप्रमेयः मन्येवनेर्ननुगतोऽप्यगतं हि भारं यद्यादवंकुलमहोत्थावि
 षत्सुमास्ते ३ टीका ऐसेपक्षपातीराजेअपार अमितसेनाधराभार मारविलेअधर्मकर मिषांतरकलहाचें १३ पृथ्वी
 चेंअधर्मसेनासंभार शोधशोधूराजेमारिलेअपार तरीउतरलाधराभार हेशारंगधरानमानेची १४ यादवकस्तुनि-
 अतुर्बळ नानादुष्टदमिलेसकळ तेणेंयादवजालेप्रबळ हेनमनेकेवळश्रीकृष्णा १५ नहोतांयादवांचेंनिधन नुतरे
 धराभारपूर्ण ऐसेंमानिताजालाश्रीकृष्णा कुळनिर्दळणतोचिंती २१६ अग्निकापुरखाउनीवादे कापुराअंतीअग्नि-
 हीउडे तैसेयादवांचेअतिगादे आलेरोकुडेंमरण १७ केळीफळेंतववादेवादी फळपाकेमाळीझाडेंतोडी तैसीयाद
 वकुळीसीगगादी वादलीरोकडीमरणार्थ १८ फलपरिपाकेंपरिमळी तेघेऊनिजायमाळी तैसेंस्वकुळवनमाळी न्या
 वयाताळाळीस्वयेइच्छी १९ अनंतबाहुप्रतापें यादववालेश्रीकृष्णारूपें तोचिनिधनाचेनिसंकल्पें काळरूपेंक्षो-
 भला २२० अतुर्बळेंअतिप्रबळ वादलेंजेंयादवकुळ तेवीरदेखोनिसकळ असाह्यकेवळश्रीकृष्णासी २२१ श्लो०
 तैवान्यतः परिभवोऽस्यभवेत्कथंचिन्मत्संश्रयस्याविभवो नहनस्यनित्यं अंतःकलियदुकुलस्यविधायवेणु-
 स्तंबस्यवह्निमिवशांतिमुपैमिधाम ४ टीका भजगेलियानिजधामा हेचिप्रवर्तनीअधर्मा श्रीयोनद्धअतिगर्व
 महिमा मुख्यअकर्मानिजहेतु २२ हेमद्वळेंअतिप्रबळ अतीरथीजालेसकळ यांसीअप्रतिमलुहिमंडळ यांतेंद
 मिताकेवळमीएक २३ तरींआतांचिआपुलेदृष्टी कुळबांधोकाळगांठी ऐसाविचारजगजेठी निश्चयपोटींददकेला
 २४ यादववंशजाळीं वादलींश्रीकृष्णारूपाजळीं तेथेंअवरूपेचीइंगळी ऋषीशापेंमेळींकपटेपडलीं २२५ तेमुळीपे
 दलीकृष्णासंकल्पें धडधडलींब्रह्मशापें तेस्वजनविरोधरूपें काळामिकोपेंनाशिलीं २६ ऐसेंचदुकुळनिर्दळण करूनि

ए. ना.
७

स्वयं श्रीरुष्णा निस्सरनिजधामागमन स्वलीला आपणकरुंदच्छी २७ श्लोक एवं व्यवसितो राजन् सत्यसंकल्पदे
श्वरः शापव्याजेन विप्राणां संजह्वे स्वकुलं विभक्तः ५ टीका शापहेनाटोपतींद्रादिदेवा दैत्यां राक्षसामानवा सेखी
निर्दोषावयायादवा मजते ह्यपडेलयेणें २८ व्यापरी आपुले कुळ नासं आदरिलें तात्काळ हाचि विचार अदळ केलास
मूळ कुळ क्षयाथी २९ हेचि कार्य होय केंसें तेचि विचारिजे जगदीशें ब्रह्मशापाचे निमिसें कुळ अनायासेनासेल २३० इ
तुके कृत्य सिद्धि जाय तें संपलें अवतार कार्य स्वधामाय दुवये जावो पाहे स्वलीला ३१ लीला विग्रही संदपण गुणकर्म
क्रिया अतिपावन जगदोदारी श्रीरुष्णा ब्रह्मपरिपूर्ण पूर्णवतार ३२ श्लोक स्वमूर्त्या लोकलावण्य निमुक्त्या
लोचनं नृणां गीर्भिस्ताः स्मरतं चित्तं पदैरानीतं तं विभक्तः ६ टीका जो सकळ मंगळामंगळपूर्ण जोगी कुळीं-
कामरमण मोक्षाचे तारुं श्रीरुष्णा त्याचे वरवेपण अलौकिक ३३ जो भक्त कामकल्पद्रुम मनोहर वषमेघः श्याम-
ज्याचे त्रिलोकीं दादुगेनाम स्वयं पुरुषोत्तम शोभात ३४ श्रीरुष्णा त्या सौंदर्यापुढें लक्ष्मी भलो निजाली वेडें मदन
पोटा आलें बापुडें तेथें कोणी कडे इंद्रचंद्र २३५ त्रैलोक्यांचे वरवेपण भलो निरुष्णापासीं आलें जाण नाना रुष्णा लेशें
वरवेपण शोभे संपूर्ण तिहीं लोकीं ३६ सकळ सौंदर्याची शोभा कीं लावण्याचा अतीवल्लभा ज्याच्या अंगसंगें प्रभा -
आली शोभा जगासी ३७ जो हरिखाचा सोलिव हरिव कीं सरस्वरवावतें परमस्वरव ज्याचे निविश्वांती सीदेख होय अ-
त्यंतिक विसावा ३८ तो अनूर्त तूर्तीधारण कीं सकळ लोक करितो लालण शोभा शोभवी श्रीरुष्णा सौभाग्य संपूर्ण सा-
जिरा ३९ त्या सीदेखिले चिपुरे देखते सीदेखणें उरे पाहते पाहणें सीमाधारें लाजो निवोसरे सलज्ज २४० दृष्टी घा-
ली देदेकर आपण आपुले सेजार होऊनियां परात्पर सरवाचे साचार रुष्णारूप ४१ रुष्णाची चाखिल्या गोडी रस

भा. अ.
१

७

A3

स्वादुरसनावोसंडी जायचारिवलेपणाची आवडी चारिवतेदवडीचारवोनी २४२ नवलतेंगोडपण अमृतहीफिकेकेलें
जाण यापरीरसनाआपण हरिरसींपूर्णसरवावे ४३ लागतांश्रीकृष्णसरवावो अवघासंसाररूचिहोयवावो सेवि-
तांकृष्णसरगंधभावो घ्राणासिपाहोनावडेअन्य ४४ वाससरवाससमन घेयघाताआणिघ्राण श्रीकृष्णमकरंदें
जाण विश्रांतीसंपूर्णस्वयेयेत २४५ ज्याचेनिअंगस्पर्श देहीदेहनदिसे आंगचिआंगातेंकैसें विसरेअपैसेंदे-
हबुद्धी ४६ कठिणाकठीणपणगेलें मदाचेंमदपणहीनेलें कृष्णस्पर्शऐसेंकेलें स्पर्शाचेठेलेस्पर्शलें ४७ नयाचे
निपठणेवाचा ठावोवाच्यवाचकाचा नेतीशब्देपुसूनिवाचा करीशब्दाचानिःशब्दु ४८ बोलबोलणेंचिठेलें बोलतें
नेणोकार्जालें कृष्णशब्देअसेंकेलें वाचेचेंनेलेंवाचिक ४९ चित्तचिंतितांपाय चित्तपणाविसरोनिजाय मगनि-
श्चितपणेंपाहे श्रीकृष्णचरणीराहेनिवांत ५० चित्तचित्तवितन तिहींचिनुरेआठवण चिंतितांश्रीकृष्णचरण पूर्ण
परिपूर्णनिजचित्ता ५१ नवलतयापराक्रम पाहतांपारुषेवकर्म मगकर्मकर्ताक्रियाभ्रम करीनिभ्रमपदरजें ५२-
पाहतांपाउलाचेमाग तुरतीकर्माकर्माचेलाग कर्माचीमायापरव्यअंग तिचाहीविभागउरोनेदी ५३ गाईमागिलेंकृ-
ष्णपाउलें पाहतांकर्मकर्तेनसींगेलें अकर्मह्मणतांनाहीउरलें ऐसेंकर्मकेलेंनिष्काम ५४ ज्याचेनिकीर्तिश्रवणें श्री-
तानुरेश्रोतेपणें वक्तापारुषेवक्तेपणें स्वयेंहोणेंपरब्रह्म ५५ श्लोक आच्छिद्यकीर्तिसंश्लोकांवितल्कल्यांजसानु-
को तमोऽनवातरिष्यंतीत्यगास्त्वंपदमीश्वरः ७ टीका यापरीउदारकीर्ती थोरकेलीअवताररव्याती जेणेंजडजीव
उद्धरती श्रवणेन्निजगतीपावनहोय ५६ स्वधामागेलियाचक्रधरु मागिलींतरावयासंसारु कृष्णकीर्तीसुकल्पतरु
ठेउनीश्रीधरुस्वयेंगेला ५७ नवलतारुवाचीस्थिती बुडवूनेणेंकल्यांतीं श्रवणेंतरलेनेणोकिती पुढेंहतरतीश्रद्दालु ५८

(14)

ए. ना.

८

श्रीकृष्णकीतीर्त्तितारु घालितांआदेभवसागरु तेथेंकोरडापाउलेंउतारु श्रवणार्थेतरुंकेविलाहे ५९ श्रीकृष्णकीतीर्त्तिश्रवण
 त्याच्यासंसारासींपडेशून्य कीर्त्तिवंतअतिपावन त्यातेंसरगणवंदिती २६० आदरेंपडतांश्रीकृष्णकीतीर्त्ति पायालागींच्या
 रीमुक्ती त्याचेनिपावनेंत्रिजगती परमनिवृत्तिहरीनामें ६१ कृष्णकीतीर्त्तिनामाक्षरें रिघतांचिश्रवणहारे भीतरींलतमए-
 कसरें रिघेबाहेरागजबजुनी ६२ तंवकृष्णकीतीर्त्तिकथागजरीं तमासिठावोनुरेचिबाहेरी धाकेंनिमेषपरिवारीं कृष्णकी-
 तीर्त्तिमाझारीपरमानंदु ६३ कृष्णकीतीर्त्तिप्रतापप्रकाशें संसारकृष्णामयचिदिसे कीर्त्तिकीर्त्तिमंताऐसें देअनायासेंनिजसरव-
 ६४ जोदेखिलियादेखणेसरे जोचाखिल्याचारुघणेपुंरें जोऐकिलियाएकणेवोसरे जोचिंतितांमुरेचित्तवृत्ती ६५ जासिजा
 लियाभेटी भेटीसीनपडेतुटी जासींबोलतांमोठी पडेमोठीपरमाथी ६६ ज्यासिदिधलियारवव खेवाचीपुरेहाव ज्यान
 चेघेतांचिनाव नासेसर्वमहाभय ६७ तोसत्यसंकल्पइश्वर सलोळासर्वेश्वर स्वपदाशारंगधर अतिसत्वरनिघोपाहे २६८
 श्लोक ब्रह्मण्यानांवदान्यानांनित्यंरुद्रोपसेविना विप्रशापःकथमभूहृष्णीनांकृष्णाचेतसाम् ८ टीका आदरेंपु-
 सेपरीक्षिती यादवविनवीतविप्रभक्ती त्याशींशापघडकेंगारीतो सांगमजप्रतीशक्तयोगींद्रा ६९ यादवदानेंअतिउदार
 राजेहोरुनिपरमपवित्र ब्राह्मणसेवेसींतत्पर आज्ञाकरकृष्णाचे २७० यादवसदांकृष्णयोगेसीं नित्यसाधूयादवांपा
 सीं तेथेंचिवसेनारदऋषी शापूयादवांघडेकेंचा २७१ श्लोक यन्निमित्तःसर्वेशापोयादृशोद्विजसत्तम कथमेकात्म
 नांभेदएतत्सर्ववदस्वमे ९ टीका शापासिमूळमुख्यसंताप कैसीनिआलाब्राह्मणाकोप कोणेपरीचादिधलाशाप संक्षेप
 रूपेंसांगेमज ७२ यादवसमस्तसरवेबंधू त्यांसिंप्रतिपाळीश्रीगोविंदु एकात्मतास्वगोत्रसंबंधु त्यामाजीयुद्धभेदुघडेकेंसा
 ७३ आत्मावैपुत्रनामासि हेंश्रुतिप्रमाणसर्वासि तेथेंशापबाधीकृष्णात्मजासी कैवींआलींयासिसत्यत्वे २७४ कृष्णसं-

भा.अ.

९

८

(15)

कल्पकुलनाशन तोचिब्राह्मणशापासिकारण चालागीं बाधकजाण होयसंपूर्णआदवां १७५ सृष्टीसृज्जीपाळीसंहारी हें
कृष्णसंकल्पमात्रेंकरी तोयदुकुलनिधननिर्धारी त्याची अवतारथोरीं श्रीशक्तसांगे ७६ श्लोक श्रीशक्तउवाच विभ्रद-
पुः सकलसुंदरसन्निवेशं कर्माचरन् भक्तविसमंगलमाप्तकामः आस्थाय धामरममाण उदारकीर्तिः संहर्तुमैच्छत-
कुलं स्थितकृत्यशेषः १० कर्माणि पुण्यनिवहानि समंगलानि गायज्जगत्कलमलापहराणि कृत्वा कालात्मनानिव-
सनाय दुदेवगोहे पिंडारकं समगमं मुनयो विसृष्टाः ११ टीका रायातें ह्याणेश्रीशक्त कर्ता करविता श्रीकृष्णनायक तो
शापार्थ अत्यंतिक आत्मजा अविवेक उपजवी स्वये ७७ स्वयं जावया निजधामा थोर आवडी पुरुषोत्तमा चालागीं अव-
शेषकर्मा मेघः श्यामालवलाहो ७८ केव्हां होईल कुलक्षयो हे मनीषी देवो तो देवाचा निभावो शापासी पाहो दृढमूळ ७९
जो कुलक्षयातें चिंती त्या कृष्णाची सुंदरमूर्ती शक्तसांगे प्रसिद्धीप्रती स्वानंदस्थिती उल्लासें १८० सकळ सौंदर्या अधि-
वास धरूनि मनोहरवेषू लावण्यकेला विन्यास आणि जगदीश निजगिं ८१ नवलसौंदर्याची कउरी सर्वांगी गुंनल्या
जनदृष्टी कृष्णस्वरूपां पडे मिठी होत संतुष्टी डोळ्यां ८२ जेसी गुळीं मासी वरी मासी तेविंदृष्टी कृष्णस्वरूपासीं सर्वांगीं
वेदितीचौपासी अहर्निशीं नोसंडिती ८३ नयनलाचावले लोभा दृष्टीसीं निघालिया जिभा चापरी कृष्णशोभा स्वानं-
दगाभासाकार ८४ तो श्रीकृष्ण देखिल्या दृष्टी ते परतो निमागुती नुगी अधिकाधिक घालिती मिठी देखे सकळ सृष्टी कृष्ण
रूप ८५ कृष्ण अनिसुंदर मनोरम ह्याणाल असेल त्या विषयधर्म तरी तो अवामसकळकाम आत्माराम श्रीकृष्ण ८६ कृ-
ष्ण आवास सकळकाम त्यासिंकां द्वारकागृहाश्रम स्त्रीपुत्रराज्यसंभ्रम विषयकामकां भोगी ८७ चहूं आश्रमाप्रकाश-
क त्रैलोकीं गृहस्थकृष्ण एक तोचि ब्रह्मचारी नैष्ठिक अतिनेटक संन्यासी १८८ कृष्ण देहीं नाहीं देवबळ लीलाविग्रहीं चित्त

(16)

ए. ना.
९

ल्लोळ त्याचीं सर्व कर्मे पावनशीळ उद्धरीसकळ श्रवणकथने २८९ कृष्णकर्माचें जोकरीस्मरण तें कर्म तोडी कर्मबंधन ऐसें उ-
 दार कर्माचें आचरण आचरला कृष्णादीनोद्वारा ९० श्रीकृष्ण असेल सकाम ह्याणालयालागीं आचरे कर्म ज्याचें नाम निर्दळीस
 र्वकाम तो स्वयें सकाम घडे केवों ९१ श्रीकृष्णाचा स्मरतां काम स्वयें संन्यासी होती निष्काम सकामाचा निर्दळेकाम ऐसें उदार
 कर्म आचरला ९२ तेणें अवाप्त सकळ कामें ऐसीं आचरला अगाध कर्म मानवीतरावयामनोधर्म कीर्तिमेषः शामें विस्तारि-
 ला ९३ कैसें कर्म समंगळ कानीं पडतां चि आळुमाळ नासो नीक मसूळ जातीताळाळ श्रवणादरे ९४ श्रवणें उपजे सद्भा-
 वो सद्भावें प्रगटे देवो तेणें निर्दळे अहंभावो ऐसी उदार पाहो हरिकीर्ति २९५ श्रीकृष्ण कीर्तीचें स्मरण कांकरितां श्रवणप-
 ठण उद्धरेल बहुसाल जाण पुढें भविष्यमाण उद्धरती ९६ जरी केलिया होती पुण्यराशी तरी अवधान होय कथेसी घेरां ऐ-
 कतां पापराशी लागो अनायासें अतिनिद्रा ९७ जे हरिकथेसी सादर त्याच्या पुण्यासीं नाहीं पार कृष्णों सगमो पावो केला-
 थोर दीनोद्वार हरिकीर्तने ९८ कृष्ण कीर्तनें गर्जतां गोपी लाजल्या प्रायश्चित्ताच्या कोटी उतरल्या तीर्थाच्या पाउठी ना-
 मासाठीं निजमोक्ष ९९ ऐसा निजकीर्ती उदार पूर्णब्रह्म शांतिधर लाला विग्रही सर्वेश्वर पूर्णावतार चतुर्वंशी ३०० उत-
 रला धराभार येथें सत्यनामानीं श्रीकृष्ण नाथ यादव उरले अद्भुत हे ही समस्त निर्दळावे १ ये अवतारीं ऋषी केशी ह्या
 णे हे चित्त उरलें आह्यासी निर्दळूनियां निजवंशासी निजधामासीं निघावें २ तो यादवामाजीं माधव काळात्मा देवादि-
 देव जाणोनि भविष्यभाव काय अपूर्व करिता जाला ३ नारदादी मुनी जन त्यांसीं पाचारून आपण करूं सांगेशी घ्रगम-
 न स्वयें श्रीकृष्ण साक्षेपें ४ ज्यापासून संतदुरी गेले तेथें अनर्थाचें केलें चालें हें यादवनिधाना लागीं वहिलें लाघव केलें
 श्रीकृष्णों ३०५ भक्त संत साधू ज्यापासीं तेथें रिघनाहीं अनर्थासीं हें स्वयें जाणे ऋषी केशी घेरा कोणासी कळेना ६ जेथें

भा. अ
१

९

(13)

संतांचासमुदावो तेथें जन्म मरणाचा अभावो हा श्रीकृष्णाचि जाणो भावो तो करील उपावो ब्रह्मशापार्थ ३०७ जे शून्य निसंतगे
 लेदुरी तेथें सर्व अनर्थ वाजे शिरीं हे जाणो निश्चीहरी द्वारके बाहेरीं ऋषी घाली ८ ऋषी जात हो ते स्वाश्रमासी त्यांतें लाघ
 वी ऋषी केशी तीर्थ मिषें समस्तांसीं पिंडारका सोपाठ विलें ९ पिंडारका मुनिगण श्रीकृष्णों धाडिले कोण कोण ज्यांचें क
 रितां स्मरण कळिकाल आपण स्वयें कापे ३१० श्लोक विश्वामित्रोऽसितः कण्वो दुर्वासा भृगुरंगिराः कश्यपो वाम-
 देवो त्रिर्वसिष्ठो नारदादयः १२ टीका जेतपो ते जें देदीप्यमान जे पूर्ण ज्ञाने ज्ञानघन ज्यांतें सदां वंदी श्रीकृष्णा ते ऋषी
 श्वर जाण निघाले ११ जोगायत्री मंत्रासाठीं करूं शके प्रतिसृष्टी जो विश्वामित्र महाहरी तोही उठाउठी निघाला १२ जे
 थें न बाधीत ऊष्ण शीत ते आश्रमीं असित ज्याचे निनावें दंड पळत तोही त्वरित निघाला १३ जो सूर्यासिरिघो निशर
 ण अश्वाचे कणीं बैसोनि आपण पूर्ण केले वंदे पठण तोही उठाउठी निघाला १४ दुर्वासा जो अत्याहारी आहार से-
 उनी निराहारी पूर्णतपिया ब्रह्मचारी तोही द्वारके बाहेरीं लगे करी निघाला ३१५ भृगुचा श्रीचरण लहदयीं वाहे नारा
 यण मिरवी श्रीवत्सभूषण तोही भृगु जाण निघाला १६ अंगिरा स्वयें करी सृष्टी बृहस्पती जन्मला ज्याचे पोरीं तीपर
 मगुरु देवाच्या मुगुटीं तोही उठाउठी गमनार्थ १७ कश्यपाची नवल गोष्टी करनरपन्न गजन्मले पोरीं चालागीं हे कश्य
 पी सृष्टी तोही उठाउठी निजगमनें १८ मुक्तां माजी श्रेष्ठ भावो वेदीं वाखाणावे वामदेवो तोही द्वारके हूनि पाहो स्वयें स्वय
 मेवो निघाला १९ अत्रीची नवल परी तिन्ही देव जन्मले उदरीं श्रीदत्त वंदी जे योगेश्वरीं हे अगाध थोरी अनुसूयेची-
 ३२० तो स्वयें अत्रि ऋषेश्वर श्रीकृष्णा आज्ञानत्पर पिंडारका अतिसत्वर प्रयाण शीघ्र तेणें केले २१ जो श्रीरामाचा स-
 डुरु ब्रह्मज्ञानें अति उदारु त्याचे काठी चाप्रताप थोरु लाजविला दिन करूत पते जें ३२२ ऐसा जो वसिष्ठ मुनि तोही कृष्णा

(18)

ए. ना.
१०

(18)

आज्ञामानुनी निघालाद्वारकेहूनो शीघ्रपणींपिंडारका ३२३ आणिदेवर्षीनारदु त्याचाहीअगाधबोधु त्यासींसर्वदांपरमा
नंदु अतिउल्हादुहरिकीर्तनीं २४ ब्रह्मविणास्वयेवातु ब्रह्मपदेगीतगातु ब्रह्मानंदेनाचतु निघेडुल्लुतुपिंडारका ३२५ इ-
त्यादिमुनीश्वर श्रेष्ठश्रेष्ठऋषीश्वर शिष्यसमुदायपरिवार मिळालेअपारपिंडारकीं २६ एवंपींडारकींऋषीसर्व शा
पानुभावअपूर्व भिनलेतेरुष्ठावैभव अतिगौरवेंवर्णिती २७ बापूलाघवीवनमाळी कुलक्षयोघडावयातात्काळी कु
मारींऋषेश्वरासिरांडोळी कपटमेळेंमांडिली २८ निद्राअवसाहेळन करितांब्राह्मणासीछळण जेथेंब्रह्मद्वेषउठीपू-
र्ण कुलक्षयजाणत्वरितनेथें २९ ब्राह्मणाच्याकोपापुढें कुलकारसैंबापुढें महादेवाचेंलिंगझडे इंद्रपदवीपडेसमुद्री
३३० तोसमुद्रहीकेलासार ऐसाद्विजकोपअतिदुर्घर हेंएककाचेंचरित्र तेऋषीसमग्रभिनलेतेथें ३१ धरातळी-
ब्राह्मण त्याचेंवचनपरमपावन हेंसत्यकरावयाश्रीरुष्ठा कुलनिर्दळनस्वयेदावी ३२ श्लोक व्रीडंतस्तानुपव्रज्य-
कुमारायदुनंदनः उपसंगृह्यपप्रच्छुरविनीताविनीतवत् ३३ टीका यदुनंदनसमस्त क्रीडाकंदुकझेलित ए
कमेकातेहाणित ढकलूनिलपतपरस्परें ३३ ऐसेनाचाचोडाविहार करितआलेयदुकुमर आंगीश्रीमदींअपारउ
ल्लुतथोरउन्मत्त ३४ अतीत अनागतज्ञानवंत ऋषीभिनलेसमस्त याचेंवचनइत्यंभूत यांसींनिश्चितठकवूंआह्मीं-
३५ अवघडयेऊनिपडे तेंयाचेंवचनऐसेंघडे ह्यणोनीऋषीश्वरांचेफुडे मांडिलेंकुडेंयदुकुमरीं ३६ श्लोक तैवेषधि
त्वारूनीवेषैः सांबंजांबवतीसूतम् कृत्वादरतुसमहद्वरआद्यैर्यदुनंदनाः एषापृच्छतिवोचिप्राअंतर्वल्यसिते
क्षणा १४ टीका पहिलेंचिश्चीमदेंअद्भुत त्यावरीमांडिलेंकपट सांबाचीरूनीनट अतिवरिष्ठबाणला ३७ तोशामसं
दरडोळस आंगींशोभलीरूनीवेष प्रमदादिवैभवविलास दावीविन्याससलज्ज ३३८ नयनींसोगयाचेंकाजळ वि

भा. अ.
१

१०

कर करारक्ष अतिचपळ सुंदरसुकुमारवेल्लहारळ चालेनिश्चळ हंसगमनी ३९ वस्त्रें बांधोनियां उदर नावेक केले थोर ने
 णों ते गरोदर दिसे साचार इतरांसी ३४० हात घालोनी सरवीयां चारवांदी चालतां उदर राहो लोनेदी विसावा घेत पदोपदी
 येतां ऋषीचंदी देखिली ४१ ऐसा स्त्री वेष दाउनी नावेक अंतरी राहूनी इतर ऋषीं जवळ येवूनी लोटांगणी घातल्या ४२
 पूर्व श्लोकांचे श्लोकार्ध तेथें व्याख्यानीं नवेचि समते यालागीं येचि येथें वारवाणी जे तेक त्या न्वये ४३ छळाचे निमिषें
 जाण ऋषीसी करोनि प्रदक्षिणा अत्यादरें लागले चरणा स्वामीच्या दर्शना आह्मीं आलों ४४ ऐसें यदुकुमार समस्त अ
 विनीत परी विनीत वंत कर जोडु निराहिले तेथें यदु विनवीत मुने श्वर ४५ स्वामी जी पैल हें सुंदर तुमचे वचनीं भावार्थी
 थोर आसन्न प्रसवागरोदर स्वये स कुमार पुसो लाजे ४६ श्लोक प्रसू विलज्जती साक्षात्प्रभुता मेघदर्शनाः प्रसो-
 ष्यंती पुत्रकामा किं स्वित्संजनयिष्यति १५ टीका स्वये येवुने तुह्या प्रती तिचे निन बोलवे निश्चिती यालागीं आह्वा
 हातीं सेवेसि विनंती करविली ४७ तुह्यांस त्यक्षीं साचार अमोघ वीर्य तुमचें उत्तर शिरी वंदिती हरीहर ज्ञान उदार तु
 ह्यांसर्व ४८ यालागीं हे गर्भवती सादरे असे पुसती पुत्रकाम असे वांच्छिती काय निश्चिती प्रसवेल ४९ ऐसें कपटा
 चे निवाळं मे विनवीत कर जोडुनी उभे तें सीं फळे भावगमें छळ प्रलोभें पावती ३५० कर्म जाणो नियां कुडें नारद नाचे ऋ
 षी पुढें मनी ह्य पोयाद वांचें गाढं निधन रोकडें वोडवले ५१ मुंगी ये निघालिया पांख तिसी मरण ये अचुक तेवीं ब्राह्मण
 छळणों देख अवश्य कुळ नाश ५२ शापीत अल्प हिज जन त्यासीं सद्वाचें करीं न मन मारो आलिया ब्राह्मण मस्तक आ
 पण वोडवावा ५३ त्या ब्राह्मणासी जें छळण तें जाणावें विष भक्षण विषे निमेष क्षीत्याचा प्राण कुळ निर्दळण हिज छळ
 णों ५४ अविद्य सविद्य ह्यणतां जाण धरातळीं ब्रह्म ब्राह्मण त्याचें करूं जातां छळण कुळ निर्दळण अवश्य ३५५ श्लोक

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com